

Opzweepende dans in clubsfeer

Dans

Axé! van Don't Hit Mama. Gezien: 30/3, Amsterdam. Overige data, zie www.axe-clubevent.nl

●●●●○

Door FRANCINE VAN DER WIEL

Is een toneelkijker bij sommige voorstellingen geen overbodige luxe, tijdens **Axé!** kunnen de toeschouwers niet alleen het oogwit van de dansers zien, maar ook hun wimpers tellen, hun lichaamswarmte en hun energie voelen. En energie, levensenergie, daarom gaat het in de nieuwe theatrale club event van Don't Hit Mama en Teatro Munganga.

Axé! is geïnspireerd op de candom-

blé, de zang- en dansrituelen van de Afrikaanse slaven in Zuid-Amerika.

Door zichzelf op opzweepende ritmes in trance te dansen, legden zij contact met de goden. In Frascati is een viertal goden nedergedaald, ieder met een eigen kleur en eigenschappen, die ze demonstrenen in solo's en battles. Met eenvoudige middelen is in de zaal een Afro-Braziliaans sfeertje gecreëerd, een beetje zweterig en ongedwongen, met een dj en een percussionist die het dansvuur opstoken.

Dansers en publiek bewegen zich op dezelfde vloer en maken oogcontact. Nu en dan worden de toeschouwers uitgenodigd zich mee te laten gaan in het ritme. Als het eerste

schaap over de dam is, volgen meer en vervagen de grenzen tussen dansers en publiek definitief.

Dat zijn de mooiste momenten: in het gevoel van een ervaring delen schuilt de kracht van de clubformule. Nita Liem en Bart Deuss van Don't Hit Mama plantten die een kleine tien jaar geleden voor het eerst over naar het theater.

In *Axé!* zitten de anekdotiek van de godenverhalen en het clubkarakter elkaar soms in de weg, waardoor het rituele karakter weinig diepgang krijgt en de theatrale delen wat houderig overkomen. Toch heeft *Axé!* sfeer, zelfs tot na het officiële gedeelte. Dan laten de danslustigen onder het publiek alle schroom varen.

Door Francine van der Wiel, NRC Handelsblad 2 en 3 april 2013

Energieke estafette van hiphop, capoeira en Latin

DANS

AXÉ

Axé door Don't hit mama en Teatro Munganga. Makers: Bart Deuss, Carlos Lagoeiro, Nita Liem.

29/3, Frascati, Amsterdam.
Tournee. axe-clubevent.nl

De schoonheid ligt in de transformatie van de ruimte: de mensenmassa krimpt in en dijt uit.

In *Axé* ('energie') zijn de goden van Brazilië ('we zijn met velen') aan het woord. 'We brengen muziek, dans en feestjes.' Daarmee is niks te veel of te weinig gezegd; het nieuwe project van de Amsterdamse gezelschappen Don't hit mama en Teatro Munganga is precies dat.

Axé is geen klassieke voorstelling maar een sociaal-artistiek 'club-event', aldus de makers. Don't hit mama maakt ze vaker, altijd in theaters, en er komt een allegaartje van mensen op af, van jong tot oud. De grote zaal van Frascati is van zijn tribune ontdaan, zodat de gehele vloer aan performers én publiek is. Om wel iets van een theatraal kader te hebben, is

er een thema, dit keer de Braziliaanse *candomblé*, een traditie uit de slavernij, waarin via dans en muziek contact werd gemaakt met de goden. Met een paar godenmaskers op stokken, slingers met vlaggetjes en een geluksbandje dat bij iedereen om de pols wordt geknoopt, is het decor geschetst.

Onder onbetwiste leiding van percussionist Julio Pimentel, die vanaf een klein verhoogd podium alle aanwezige zuurstof vult met zijn opzweepende ritmes, gaan de dansers aan de slag. In kleine groepjes, verspreid over de ruimte, pakken ze de actie als in een estafette van elkaar over, of

zijn ze gelijktijdig bezig. Meer dan een georganiseerde choreografie lijken hun optredens spontane pop-ups. De sfeer is van de straat, de stijl is veelzijdig, met een combinatie van hiphop, capoeira, Afrikaans, Javaans en Latin.

Dat het verhaal over goden die bezit nemen van lichamen in trance mager en slecht te volgen is en dat de dansers soms vreselijk onnatuurlijk acteren, neem je voor lief omdat het dansen zelf en de muziek top zijn. Het leuke is dat de professionals van Don't hit mama in hun kielzog enkele door henzelf opgeleide talenten meenemen evenals een, per speel-

plek ander groepje, amateurs. Je ziet dus verschillen in kwaliteit, maar dat maakt het feestje juist des te levens-echter.

De esthetische schoonheid van *Axé* ligt in de transformatie van de ruimte. Het publiek beweegt mee, niet zozeer door mee te dansen (dat gebeurt vooral na afloop), maar door de performers achterna te lopen. Op een heel organische manier krimpt de mensenmassa zo in en dijt hij uit, ontstaan er cirkels en gangen, vlekken en punten. Het is op dit niveau dat de choreografie het interessantst is.

Mirjam van der Linden

Axé. Foto Jean van Lingen

Door Mirjam van der Linden, de Volkskrant 2 april 2013